

Coliukė

Gyveno kartą moteriškė ir už viską labiau norėjo susilaukti vaikelio, tik nežinojo, kaip ir iš kur jį gauti. Galiausiai nuėjo pas seną žynę ir pasakė:

– Aš taip norėčiau vaikelio, gal galėtum patarti, kur jį gauti?

– Anokia čia bėda! – atsakė žynė. – Štai, imk miežio grūdą; bet jis ne toks, kokie auga valstiečio lauke, ir ne toks, kokius lesa vištelės; užkask jį vazonėlyje ir pamatysi, kas bus!

– Dėkui! – atsakė moteriškė, davė žynei dvylika skatikų ir grįžo namo.

Pasėjo miežio grūdelį, ir iš jo netrukus išaugo graži didelė gėlė, labai panaši į tulpę, tik žiedlapiai susiglaudę lyg pum-puras.

– Kokia puiki gėlė, – tarė moteriškė ir pabučiavo gražiuo-sius raudonus ir baltus žiedlapius.

Vos tik pabučiavo, žiedas kad pasipurtys ir išsiskleidė. Pasi-rodo, tai tikrai buvo tulpė, o joje ant žalios kėdutės sėdėjo ma-žulytė mergaičiukė, gležna ir gražutė, vos colio didumo, todėl buvo pavadinta Coliuke.

Ji gavo lopšį – dailiai išskaptuotą ir nulakuotą graikinio rie-šuto kevalą su mėlynų našlaičių žiedlapių čiūžinėliu ir rožių žiedlapių užklotėliu; jame ji ir miegodavo naktimis, o dieno-mis žaisdavo ant stalo, kur moteriškė jai buvo padėjusi lėkšte-lę, apipintą vainikėliu iš gėlių, kurių koteliai mirko vandeny-je; jame plūduriavo ir didelis tulpės lapas, kad Coliukė galėtų ant jo atsisėdusi plaukioti nuo vieno lėkštelės krašto ligi kito, irkludama dviem arklio plaukeliais. Koks mielas vaizdelis! O dar ji dainuodavo taip gražiai ir maloniu balseliu, koku ligi tol dar niekas nebuvo dainavęs.

Vieną naktį, jai saldžiai miegant lovelėje, pro langą išoko bjauri rupūžė, nes lango stiklas buvo išdužęs. Rupūžė buvo at-grasi, didelė ir šlapia; ji užsoko ant stalo, ant kurio po raudonu rožės žiedlapiu saldžiai miegojo Coliukė.

– Kokia daili pačiutė mano sūnui! – sukvarkė rupūžė, čiupo riešuto kevalą su miegančia Coliuke ir išsoko pro langą į sodą.

Čia pat tekėjo didokas platus upelis; plačiausioje jo vieto-je buvo klampynė, tame dumble ir gyveno rupūžė su sūnumi.

Ak! Ir sūnus buvo glitus ir bjaurus kaip jo motina. „Kva kva, kurrr!“ – tiek tesugebėjo išlementi jis, išvydęs gražutę mergaitę riešuto kevale.

– Nekvark taip garsiai, prižadinsi! – subarė senė rupūžė. – Pabūgusi ji dar ims ir paspruks, tokia lengvutė kaip gulbės plunksnelė! Pasodinkime ją ant didelio lelijos lapo vidury upelio. Ji, mažutė ir lengva, jausis kaip saloje! Ir nepaspruks, kol po purvyne įrengsime kambarį, kuriame paskui ir gyvensite!

Upelyje augo daugybė lelijų plačiais žaliais lapais, kurie, atrode, plūduriuoja ant vandens; tolimiausias lapas buvo pats didžiausias; senoji rupūžė nuplaukusi užkėlė ant jo riešuto kevalą su Coliuke.

PELKIŲ LELIJA

25

Toji vargšėlė pakirdo paryčiais ir pamačiusi, kur atsidūrė, ėmė gailiai raudoti, nes aplink lapą tyvuliavo vien vanduo, žemės nepasieksi.

Senoji rupūžė tuo metu purvyne puošė kambarį nendrėmis ir geltonais lelijų žiedais. Tai patiks būsimai martelei, galvojo ji, paskui abu su atgrasiuoju sūneliu nuplaukė prie lapo, ant kurio buvo Coliukė, mat ketino nugabenti jos lovelę į jaunosios kambarį, prieš jai pačiai tenai persikeliant. Senė rupūžė vandeny nusilenkė Coliukei ir pasakė:

– Susipažink, tai mano sūnus, būsimas tavo vyras, judu gražiai gyvensite mūsų purvyne!

– Kva-kva, kurrr! – tiek tesugebėjo ištarti rupūžės sūnus.

Jie čiupo gražiąją lovelę ir nuplaukė, o Coliukė likusi viena sėdėjo ir verkė ant lelijos lapo, ji nenorėjo nei pas karpom apaugusią rupūžę gyventi, nei tekėti už bjauraus jos sūnaus. Žuvelės vandenyje matė rupūžę ir girdėjo, ką ji sakė, tad iškišo iš vandens galveles, užsimaniusios pažvelgti į mažylę. Pamačiusios kaipmat ja susižavėjo; žuvelėms pagailo mergaitės ir kad ji atiteks karpuotai rupūžei. Ne, negalima to leisti. Susispietusios aplink žalią lapą, ant kurio sėdėjo Coliukė, stiebą, jos pergraužė jį dantukais; ir nuplaukė lapas upeliu, nunešė Coliukę toli toli, kur jokios rupūžės nepasiekia.

Coliukė plaukė pro vieną miestą po kito, ją išvydę paukšteliai krūmuose čiulbėjo: „Kokia gražutė!“ Lapas su Coliuke vis plaukė ir galiausiai atplukdė mergaitę į svetimą kraštą.

Aplink ją ratus ėmė sukti gražus baltas drugelis ir galiausiai nutūpė ant lapo; drugeliui labai patiko Coliukė, o ji džiaugėsi

pabėgusi nuo rupūžės ir kad keliauja tokia gražia vietoje; saulutė – raibuliuojantis auksas – atspindėjo vandenyje. Ji nusijuosė dirželį, vieną jo galą pririšo prie drugelio, kitą – prie lapo; dabar lapas plaukė daug greičiau, ir Coliukė įsidrąsinusi atsistojo.

Kaip tik tą akimirką atskrido didžiulis karkvabalis; vos Coliukė spėjo į jį pažvelgti, vabalas apkabino ją per liauną juosmenį ir nusinešė į medį, o žaliasis lapas nuplaukė upeliu kartu su drugeliu, pririštu ir negalinčiu išsilaivinti.

Į medį karkvabalio nešama Coliukė labai išsigando, bet labiausiai jai buvo gaila gražaus balto drugelio, kurį buvo pririšusi prie lapo; negalėdamas ištrūkti, jis bus pasmerktas mirti badu. Karkvabaliui tai buvo nė motais. Jis nutūpė į medį, ant didžiausio žalio lapo, pamaitino ją gėlių nektaru ir pasakė, kad

ji labai graži, nors nė iš tolo nepanaši į karkvabalio pačią. Ir sulėkė visi kiti tame medyje gyvenantys karkvabaliai pažiūrėti į mergaitę, spoksojo į Coliukę, jaunos karkvabalaitės krutino ragelius ir kalbėjo:

- Juk ji tik dvi kojas teturi, tiesiog apgailėtina!
- Ir nė vieno rago! – stebėjosi kita.
- O jau liesa, fui! Atrodo kaip žmogus! Kokia negraži! – kalbėjo karkvabalės, nors iš tikrųjų Coliukė buvo labai daili.

Taip manė ir ją pagrobęs karkvabalis, bet jei visiems kitiems ji atrodo baisi, tai ir jis galiausiai ėmė šitaip galvoti ir jos nebepageidavo – tegu sau eina, kur tik nori. Jis nutupdė ją ant žemės ir pasodino ant agrasto; Coliukė ir vėl apsiašarojo – ji tokia baisi, kad net karkvabaliai jos nenori, nors iš tiesų pasaulyje nebuvo gražesnės už ją, dailios ir skaisčios kaip rožės žiedlapis.

Visą vasarą didžiajame miške vargšė Coliukė gyveno vienui viena. Nusipynė iš šiaudų lovelę ir pakabino po dideliu rūgštynės lapu, kad ant galvos nelytų; mito saldžiu žiedų nektaru, užsigerdama rasa, kurios lašelių kas rytą rasdavo ant lapų; taip praslinko vasara, tada ruduo, galiausiai atėjo žiema, atšiauri ir ilga. Išskrido jai visą vasarą čiulbėję paukšteliai, medžiai numetė lapus, nuvyto gėlės, rūgštynės lapas, po kuriuo ji miegojo, susiraitė ir liko vien gelsvas stagaras; Coliukė žvarbo, nes drabužiai jau buvo suplyšę, ir atrodė, kad jos, tokios mielos ir gležnutės, žiemą laukia mirtis. Pradėjo snigti, ir

